

L'OPINIÓ

EDITORIAL

El cop d'Estat del 13 de setembre fou gairebé mortal per als vells partits polítics. Durant l'època dictatorial només se'n sentia parlar en les notes plenes d'insults que el dictador dirigia al "vell règim". Les paraules *conservador, liberal, radical...* ja no feien moure ningú. Hi havia un problema previ a resoldre. Havien estat dissoltes les Corts i implantat un règim despòtic i, abans de discutir quin era l'ideal polític millor, calia tornar a la normalitat i obtenir les llibertats constitucionals que havien estat suprimides.

Els partits polítics gairebé desaparegueren, i en el seu lloc sorgiren dos grans nuclis: els constitucionalistes i els anticonstitucionalistes.

Els que volien càrrecs, béns i altres "avantatges", els que volien governar fos quina fos la forma de govern, defensar en el règim absolutista i s'aplegaren al seu voltant. Homes de diferents matisos polítics, tots els que consideraren vergonyós i indigne que un poble, en ple segle XX, fos governat per un règim propi de l'edat mitjana, formaren el grup constitucionalista.

Però d'aquella actitud noble i valenta que adoptaren els constitucionalistes en un principi, de les manifestacions que feren en actes públics, en

Constitucionalistes i anticonstitucionalistes

manifestos i periòdics, atacant les formes de govern despòtiques, demanant el restabliment de les garanties constitucionals, exigint responsabilitats, jurant i perjurant que no col·laborarien més que en governs democràtics i fins excitant el poble a la rebel·lió, ja no en queda res. Temen que havien anat massa lluny. Havent ja aconseguit fer caure Primo de Rivera, ara fan marxa enrera, no es volen recordar de res, no volen exigir ni demanar res.

Alba, que fou expulsat i perseguit com un gos rabiós i hagué de fugir a París per salvar la pell, que es deja republicà, que donà a Blasco Ibáñez les dades necessàries per a fer el pamflet contra el rei, ara, per poder governar novament, adula, s'humilia i s'envileix.

Els antics polítics constitucionalistes, que atacaven els col·laboradors de la dictadura de Primo de Rivera, ara accepten ésser regidors i diputats per R. O., i admeten sous i alts càrrecs de la dictadura d'un altre general.

Finalment, els prohoms polítics que tan aferrissadament combatien els plebiscits i l'Assemblea de l'anterior directori sembla que ara estan disposats a col·laborar en unes eleccions d'encasellat que donarien una gran majoria a l'actual règim dictatorial.

On és, doncs, la diferència entre constitucionalistes i anticonstitucionalistes?

No era potser el despit de no poder governar, d'haver-se'ls acabat els sous i càrrecs, el que els feia atacar l'anterior dictadura?

Si Macià és a l'exili per catalanista, com pot ésser que hi hagi catalanistes amb càrrecs de R. O.?